

SÄÄMI KIELÂKÂLDEE (SÁMI GIELLAGÁLDU) ANARÂŠKIELÂ KIELÂJUÁHUS PEVDIKIRJE 4/2013

Äigi	Vástuppeivi 15.10.2013 tijme 9.00 – 16.00 já lávurdáh 16.10.2013 tijme 9.00 – 16.00	
Saje	Sajos, Sisti (3.kerdi), Aanaar	
Mieldi	Anna Morottaja Petter Morottaja	saavâjodetteijee jeessân
	Matti Morottaja Ilmari Mattus Ella Sarre	äššitobdee äššitobdee äššitobdee
	Miina Seurujärvi Johanna Alatorvinen	kielâpargee, čállee 16.11.2013 čállee 15.11.2013
Meddâl	Marja- Liisa Olthuis	jeessân

1 § ČUÁKKIM LEKKÂM

Saavâjodetteijee Anna Morottaja leehâi čuákkim tijme 9.20.

2 § ČUÁKKIM LAVÂLÂŠVUOĐÂ JÁ MERIDEMVÁLDÁLÂŠVUOĐÂ TUHHITTEM

IÄVTUTTÂS: Čuákkimpovdiittâs-äššilisto lii vuolgâttum jesânáid 7.11.2013.

Čuákkim pahuduš lavâlâžžân já meridemváldâlâžžân.

MIÄRÁDÂS: Pahudui.

3 § PEVDIKIRJE TÁRHISTEIJEI VALJIM

IÁVTUTTÁS: Våljejuužeh kyehti pevdikirje tárhisteijee, kiáh toimáv táárbu mielđ meid jienârekinisten.

MIÁRÁDÁS: Våljejuin Petter Morottaja já Ella Sarre.

4 § ÄŠŠILISTO TUHHIITTEM

IÁVTUTTÁS: Äššilisto já aašij čuávuvâš kietádállámoornig tuhhiittužeh.

ÄŠŠILISTO:

- 5§ Persovnlâš värjeesân Márjá-Liisán (jo väljejum värjeesân ij pyevdi älgid)
- 6 § Tiervâsvuodâsaanij listoi tárhistem já tuhhiitem
- 7 § Uđđâ saanij tuhhiitem
- 8 § Iävtuttâs lovnâsaanij kietádálmân anarâškielâst
- 9 § Motomeh –is/-es säänih, láá-uv toh 3.st vai kiäsásâm
- 10 § Noomâi sujâtem myenstereh
- 11 § Tiättun
- 12 § Eres ääših
- 13 § Čuákkim lopâtem

MIÁRÁDÁS: Äššiliiston lasettui 10 cekkin “näytellä” jna. saanij normâdem, mudoi äššilisto tuhhiittui.

- 11 § Noomâi sujâtem myenstereh
- 12 § Tiättun
- 13 § Eres ääših
- 14 § Čuákkim lopâtem

5 § VÄRIJESÂN VALJIM MÁRJÁ-LIISÁ OLTHUISIN

Säämi Kieläkäldee koskâpuddosâš pargo-ornigist iätá, et kielâjuáhus eidusâš jesânân kalga valjid persovnlâš värjeesân. Oovdeb čuákkimist väljejum värjeesân ij pyevdi älgid värjesânin.

IÁVTUTTÁS: Kielâjuáhus iävtut Márjá-Liisán persovnlâš värjeesân.

MIÄRÁDÁS: Iävtuttui Marja-Liisa Olthuis persovnláš värijesänin Mervi Skopets. Já jis Mervi ij peesá, väri-iävtuttás lii Iisakki Mattus.

6 § TIERVÄSVUODÄSAANIJ LISTOI TÄRHISTEM JÁ TUHHIITTEM

Tierväsvuodäsäneh láá tuhhiitemnáál. Listoin kolgáččij keččáđ tárkkilubboht violet já ruopsis saaniđ. Listoi fáárust lii äššipááppár, kost kielápargee lii čielgim eresláán meerhái já iivnij merhášume listoin (lahtos 1).

IÄVTUTTÁS: Kieläjuávus já ravvimjuávku loheh sänilistoid čoodâ já savástáleh láá-uv säänih tohálih. Jis mottoom sääni listoost ij lah toháláš, te tot nubásmittoo. Sänilistoh tuhhiittuvvojeh máhđulij nubástusái maŋa.

MIÄRÁDÁS: Kieläjuávus já ravvimjuávku monnii čoodâ tierväsvuodâ sänilistoid, máhđuliih nubástusah lasettuvvojii (lahtos 2). Taavdah já vääivih –listo lii tärhistum, eres tierväsvuodâ listoh láá vala tärhistemnáál. Anatomia listo lii tärhistum ovdeb čuákkimist, tuše motomeh säänih paccii vala tärhistemnáál kj. pevdikirje.

Meridui, ete talle ko listoh láá valmášeh, säneh lasettuvvojeh oovtâ listân. Návt lii älkkeeb kavnáđ saaniđ. Lii máhđuláš lasettiđ saaniđ meiddei Termwikin.

Iävtuttui meiddei ete listoid kalgâ orniđ sänijuávhui mielđi, ovdâmerkkân: alakuloisuus, tulla alakuloiseksi, olla alakuloinen, alakuloinen jno.

Kielápargee norá vala lase molsäiävtuid/ seelvât lase čuávuváá cuákkim várás:

- *alakuloisuus, masentuneisuus* –sänijuávku

Purádempuddâ 12.10 – 12.55. Puudâ maŋa pahudui, ete puohah lijii mielđi.

Saavájođetteijee lopáttij čuákkim 15.11.2013 tme 16.00.

Saavájođetteijee leehái čuákkim 16.11.2013 tme 9.20.

16.11.2013 pahudui, et puohah lijii mielđi.

Purádempuddâ 12.10 – 13.05. Puudâ maŋa pahudui, ete puohah lijii mielđi.

7 § UDDÄ SAANIJ TUHHIITTEM

Kielápargee lii hutkám motomijđ uddâ saaniđ. Kieläjuávus kalga tuhhiittiđ saaniđ ovdilgo säänih láá virgáliih.

IÄVTUTTÁS: Kielájuávuus totká uddâ saaniid já tuhhit taid máhđulij nubástusâi maŋa. Jis mottoom säänist láá maangah iävtuttásah, te kielájuávuus noormâd pyeremuu iävtuttás.

MIÄRÁDÁS: Uddâ säänih (lahtos 3). Miärádásah láá lahtosijn.

8 § IÄVTUTTÁS LOVNÁSAANIJ KIETÁDÁLMÂN ANARÁŠKIELÁST

Njuolgá- teikká njuolgálaán loovnah láá valdum anaráškielân motomin iä nuuvt systemaatlávt. Motomijn saaniijn láá maangálaán versioh anaráškielást teikká suomâkielâ saaniij anaráškielâ vastuin ij lah čielgâ systeem, maht lovnâ lii heiviittum anaráškielân. Loovnai heiviittum ličij oovtkiärdánub, jis ličij valmâš myenster/systeem, mon mielđ sääni heiviittuččij anaráškielân.

IÄVTUTTÁS: Kielájuávuus já ravvimjuávkku totkeh kielâpargee ráhtim myensteráin, lii-uv máhđulâš ráhtid lovnâsaaniij heiviittmân anaráškielân čielgâ systeem. Jis systeem ráhtim luhostuvá, tot ráhtoo já normáduvá.

MIÄRÁDÁS: Äšši sirdoo čuávuvâš čuákkimân.

9 § MOTOMEH -ES/-IS SÄÄNIH, LÁÁ-UV TOH 3.ST VÂI KIÁSÁSÂM SÄÄNIH

Motomijn –es já –is saaniijn ij lah tiätu láá-uv toh 3.staavválsiih vâi kiásásâm nominih. Ääši kalga tutkáđ já meridiđ.

IÄVTUTTÁS: Kielájuávuus já ravvimjuávkku totkeh kielâpargee nuurrâm –es já –is saaniij listo já smietih puáhtá-uv jo tääl meridiđ tiätu saaniij peht láá-uv toh 3.st vâi kiásásâm vâi kalga-uv ääši tutkáđ vala eenâb.

MIÄRÁDÁS: Čuákkim avžut kevttid kiásásâm haamiid. Keejâ labdos 4.

10 § “NÄYTELLÄ” JNA. SAANIJ NORMÁDEM

Säänih čaittáliđ já čájáttálláđ suárgusijdiskuin máneh távjá kiävtust siähálâš iäge saaniij kevttim ohtávuodah lah ain čielgâseh. Kielâpargee lii keččálâm selvättid ääši.

15.-16.11.2013

IÄVTUTTÁS: Kielájuávus já ravvimjuávku totkeh kielápargee čielgiitás. Kielájuávus já ravvimjuávku tuhhiitteh/nubástutteh čielgiitás.

MIÄRÄDÁS: Labdosist 5 láá čuákkim avzuumeh.

11 § NOOMÁI SUJÄTTEM MYENSTEREH

Ovdánoomái sujättem sujättem anaráškielást ij lah ain älkkee. Eromášávt motomeh suomákielálih noomah, tegu Satu, Riku, Valo já Teijo tijppásiih noomah, tovätteh vaigádvuodâid suujätmist. Kielápargee lii kiergânâm tutkáđ 2.st –â, –o já –u maadá noomâid.

IÄVTUTTÁS: Kielájuávus já ravvimjuávku totkeh, maht noomah sojeh anaráškielást , kielápargee nuurrâm materiaalist. Kielájuávus oovdást ravvimjuávhoiin meerrid myenster, mon miel suomákielálih noomah sojeh anaráškielást.

MIÄRÄDÁS: Äšši sirdoo cuávuvâš čuákkimân.

12 § TIÄTTUN

Kielápargee eelij 31.10.2013 Jyväskyläst Invisible Multilingualisms seminaarist sárnumin Kieläkäldest já Anaráškielâ iäláskitmist.

Säämi Kieläkäldee nettisijđoh láá puátimin: www.samigiellagaldy.org

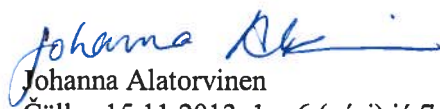
13 § ERES ÄÄŠIH

Čuávuvâš čuákkim meridui toollâđ 2014 aalgâst

14 § ČUÁKKIM LOPÂTTEM

Saavâjodettejje lopâttij čuákkim 16.11.2014 tijme 16.15.

Anna Morottaja
Saavâjodettejje

Johanna Alatorvinen
Čällee 15.11.2013, 1 – 6 (uási) já 7 (uási)§:st

Miina Seurujärvi
Čällee 16.11.2013, 6 (uási) já 7 (uási) – 14 § st

Petter Morottaja
Pevdikirjetärhistejje

Ella Sarre
Pevdikirjetärhistejje